

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 10347 af 19/12/2014 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse 88-14 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - sanktioner - rimelig grund - personlig kontakt

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2014-4029-26069

Ankestyrelsens principafgørelse 88-14 om kontanthjælp - uddannelseshjælp - sanktioner - rimelig grund - personlig kontakt

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

Sanktion når borger udebliver fra tilbud

Når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen altid vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i loven udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at borgeren ikke skal have en sanktion.

Det overordnede formål med sanktionsreglerne er at sikre, at kontanthjælps- eller uddannelseshjælpsmodtageren står til rådighed, bl.a. for de indsatser, der skal til for at bringe borgeren i arbejde eller uddannelse.

Sanktionsreglerne gælder som udgangspunkt for alle kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere. Sanktionsreglerne skal dog altid ses i lyset af, at der er forskel i rådighedspligten for de forskellige målgrupper. Der er derfor også forskel i de rimelige grunde, en borger kan have til f.eks. at udeblive fra tilbud.

Når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, skal kommunen altid vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til at udeblive.

Kommunen skal vurdere, om grunden til at udeblive er omfattet af en af de situationer, der udtrykkeligt er nævnt i loven, f.eks. sygdom.

Kommunen skal også vurdere, om der er andre forhold end de udtrykkeligt nævnte, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme borgerens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om borgerens forhold, i den konkrete vurdering af, om der er forhold, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, kommunen har om borgerens grund til at udeblive.

Afgørelse om sanktion

Kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med en aktivitetsparat ydelsesmodtager om grunden til at udeblive fra tilbud, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.

Hvis borgeren ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen/at udeblive.

Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til, at han udeblev, ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, at borgeren ikke havde en rimelig grund til udeblive.

Det er en betingelse for, at kommunen kan give en sanktion, at kommunen før afgørelsen herom har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen. Hvis kommunen ikke har overholdt denne regel, kan kommunen ikke give borgeren en sanktion.

Disse principper gælder for alle de sanktionsregler i aktivloven, hvor kommunen skal vurdere, om borgeren har en rimelig grund til ikke at overholde sine pligter.

Lov:

Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 1193 af 13. november 2014 - § 13, stk. 7 og stk. 8, § 35, stk. 5, og § 36, stk. 1, og stk. 2

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har behandlet sagen principielt med henblik på at belyse reglen om personlig kontakt forud for sanktion.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har også behandlet sagen principielt med henblik på at belyse reglen om, at kommunen skal vurdere, om der foreligger andre forhold end de i aktivloven udtrykkeligt nævnte, der kan begrunde, at en aktivitetsparat ydelsesmodtager ikke skal have en sanktion.

2. Reglerne

Lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 7, fastslår, at en borger ikke har pligt til at udnytte sine arbejds- eller uddannelsesmuligheder, hvis der foreligger en af de situationer, der nævnt i nr. 1-10.

Lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 8, fastslår, at kommunen for en person, der ansøger om eller modtager hjælp som aktivitetsparat, skal vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de i stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at pågældende ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder.

Lov om aktiv socialpolitik § 35, stk. 5, fastslår, at kommunen forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-41 til en aktivitetsparat modtager af uddannelses- eller kontanthjælp skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen mv.

Lov om aktiv socialpolitik § 36, stk. 1-2, fastslår, at kommunen, hvis en person uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven mv., skal foretage et fradrag i hjælpen for det antal dage, personen helt eller delvist er udeblevet.

3. Andre principafgørelser

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser, der belyser reglerne i § 13, stk. 8, og § 35, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalgt har i møde truffet afgørelse i din sag om klage over XX Kommunes afgørelse truffet den 9. april 2014.

Resultatet er:

- Kommunen har ikke ret til at foretage fradrag i din kontanthjælp for udeblivelserne fra tilbud hos YY den 5. og 14. marts 2014.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Der var enighed på mødet.

Begrundelse for afgørelsen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderer, at fradrag i din kontanthjælp for udeblivelserne den 5. og 14. marts 2014 ikke vil fremme din rådighed.

Vi vurderer endvidere, at kommunen ikke har overholdt kravet om forsøg på personlig kontakt med dig, før den traf afgørelsen om sanktion. Kommunen skulle have forsøgt at kontakte dig for at få oplysninger om, hvad der var din grund til at udeblive.

Vi vurderer også, at oplysningerne i fremmødeskemaet om dine udeblivelser ikke var tilstrækkelige til, at kommunen kunne undlade at kontakte dig.

Vi vurderer i den forbindelse, at når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen altid vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til at udeblive.

Kommunen skal vurdere, om grunden til udeblivelsen er omfattet af en af de situationer, der udtrykkeligt er nævnt i loven, f.eks. sygdom.

Kommunen skal også vurdere, om der er andre forhold, end de udtrykkeligt nævnte, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme borgerens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, kommunen har om borgerens forhold i den konkrete vurdering. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, kommunen har om borgerens grund til at udeblive.

Hvis borgeren ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen.

Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til udeblivelsen ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, at borgeren ikke havde en rimelig grund til at udeblive.

Kommunen må ikke træffe afgørelse om sanktion, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen.

Vi har ved afgørelsen af din sag lagt vægt på dette:

Du modtager kontanthjælp som aktivitetsparat.

Det fremgår af statusattest af 4. april 2014, at dine diagnoser er social fobi, personlighedsændring efter katastrofeoplevelse og alkoholafhængighedssyndrom episodisk brug. Du har haft en særdeles belastet opvækst, og kom i familiepleje som barn. Du har haft et stofmisbrug, som du er helt ude af, og har gennem mange år haft et overforbrug af alkohol. Der er tale om et periodisk alkoholmisbrug på 15-20 øl med varierende tidsinterval. De alvorlige psykiske problemer opstod efter et brutalt overfald for nogle år siden, og du har siden da lidt af angstanfald. Du reagerede med karakteristiske PTSD symptomer – natlige

mareridt med flash backs, vedvarende symptomer på alarmberedskab, tilbøjelighed til sammenfaren og koncentrationsbesvær. Der er sket en blivende personlighedsændring, som har medført en mistroisk holdning til omverdenen, social tilbagetrækning og undertiden følelse af tomhed og håbløshed.

Dit tilbud hos YY blev i februar 2014 forlænget frem til maj 2014. Kommunen var da bekendt med, at du har psykiske problemer bl.a. i form af angst, som du i perioder forsøger at dulme med alkohol.

Det fremgår af fremmødeskemaet fra YY, at du i marts 2014 var mødt alle dage, bortset fra den 5. og 14. marts 2014.

Kommunen havde ikke oplysninger om, hvad der var din grund til at udeblive den 5. marts 2014, inden kommunen traf afgørelsen om sanktion.

YY havde registreret dig som udeblevet på grund af sygdom den 14. marts 2014. YY bemærkede på fremmødeskemaet, at der var mistanke om alkohol.

Kommunen havde ikke oplysninger om, hvad der var din nærmere grund til sygemeldingen, inden kommunen traf afgørelsen.

Kommunen forsøgte ikke at få personlig kontakt med dig for at få oplysninger om din grund til at udeblive, inden kommunen traf afgørelsen.

Det var først i forbindelse med din klage, at det kom frem, at din grund til udeblivelserne var, at du var gået ned psykisk og derfor misbrugte alkohol, men var ved at få det stoppet.